

На най-личното, издигнато мѣсто въ двора, западно къмъ баира, лежи полусрутениятъ харемликъ — жилище на управителя — миралай. Доста разкошна триетажна масивно-паянтова постройка, пригодена за харемски животъ. Главниятъ му входъ лежи южно, срещу бившия фабриченъ паркъ. Отъ внушителния вестибюлъ задъ входа се качваме по удобна дървена стълба, водеща къмъ апартаментитѣ на миралая и къмъ харемлика му, състоящи се отъ обширни стаи съ миндерлици, юклюци и прозорци, отвънъ замръжени съ специални дъсчени решетки. На западната страна се намира турска баня въ арабски стилъ, послана съ бѣлъ цариградски мраморъ. Задъ харемлика, източно, по стръмнитѣ поли на Бармукъ-баиръ се простира фабричното лозе. Пералнята, бояджийницата и желѣзарницата се опираха до източния зидъ; полусрутени паянтови здания, безъ особена стойностъ. Къмъ баира вмѣсто изгорѣлия презъ 1888 г. павилионъ, бѣ построенъ новъ солиденъ, който съ изгорѣлия презъ 1902 г. сж работили на отдѣлно водно колело и сж служили за главнитѣ фабрични нужди.

Фабричниятъ дворъ около 15,500 кв. м., отъ които застроени 3,920 кв. м. е тригълникъ, обширенъ, разположенъ на припекъ, северно отъ града, тикнатъ въ началото на селишкото дефиле, ограденъ отъ всички страни съ високи каменни зидове. Казахме, че всички машини се привеждатъ въ движение посрѣдствомъ водни колела, на вада съ голѣмъ наклонъ. Фабричната вада събира текущитѣ въ Селището води — частъ отъ Абланово (сѣверно отъ града) и притока ѝ отъ Св. Тодоровото аязмо, дето дветѣ събрани изминаватъ 3—3½ км. южно по политѣ на Бармукъ-баиръ, съ голѣмъ наклонъ влизатъ въ фабричния дворъ, като привеждатъ въ движение воднитѣ колела на двата отдѣлни фабрични павилиона. Презъ солиденъ, дълбоко иззиданъ подъ терена тунелъ, тѣ излизатъ надъ повърхността въ града подъ Гюръчешма, току надъ „Фърчиловата воденица“, отдето въ форма на главна вада и много странични вадички по улици и дворища, прѣснато изъ града, се събиратъ наедно при „Барутхането“ — южния градски край.

Преци, когато работенето въ фабриката е било усилено — на двѣ смѣни: работѣло се зиме и лѣте, денемъ и нощемъ, турското правителство е счело за необходимо да сгради